

Betr Klostergården 1:5 m fl

med anledning av SBK utlåtande om våra yttranden

Jag börjar med ett angeläget perspektiv, barnens

När Plan&Bygglagen genomfördes var avsikten och förutsättningarna att (de nya) kommunerna skulle vara kompetenta och ansvarstagande. Planverkets normer avskrevs. Normerna för utemiljön med fokus på barns uppväxtvillkor i hemmiljön avskaffades.

Lunds kommun tog det ansvaret. Egna riktlinjer utarbetades, kompetenser byggdes upp. Lund hade t o m Barnombudsman några år, en av få kommuner. En ombudsman med central placering som sekreterare i ett samarbetsorgan för de 'mjuka' förvaltningarna. I GsNvp, Grönstruktur- och naturvårdsprogram, Kf 060330 är ansvaret vidarefört, även om barns uppväxtvillkor inte fått 'en egen rubrik' ¹

Men barns uppväxtvillkor har ändå kommit i skymundan.

Jag har påpekat detta för kommunstyrelsen med exempel från senare detaljplaner inför deras behandling av "barnkonsekvenser av kommunala beslut", visade att SBK inte tar det ansvar som kan förväntas. Jag hoppas att de i behandlingen också har med de lekande barnen, alla barns uppväxtvillkor.

Barnperspektivet berör en stor del av mitt yttrande och SBK utlåtande om det.

I mitt PM till Ks är Klostergården 1:5 m fl ett av exemplen.

Jag påpekade i mitt yttrande om planförslaget, att i förra planförslaget hette det att *Arenaparken är avgörande för att en god boendemiljö ska kunna uppnås. Bebyggelsestrukturen formas så att parkens kvaliteter tillvaratas* Nu heter det *Planförslaget innefattar även en mindre central parkyta.*

SBK kommentar till mig: *"Planen har fått en mindre parkyta mot tidigare förslag, kan närmast liknas vid en närpark. Detta är helt beroende på att fotbollsarenan skall ligga kvar i stort sett på samma plats som idag."*

Den "avgörande" betydelsen är bortflugnen. Man skyller på fotbollsplanen.

Arenaparken som var en förutsättning för den tunga exploateringen. Kompensation för trång utemiljö i området. Skulle 'sälja' området. Jag visade att entrénära användbar friyta är mindre än 20 m²/ 100m² bostad i bostadsområdet. SBK angav i planbeskrivningen 43 m². Men det är bruttoytor, inkl trafikytor, entrépartier och annat icke vistelsebart.

Ett barn från lägenhet i 'muren' (2/3 av bostäderna) kommer ut genom porten. Vad möter det? Vad finns där att göra? Hur känns det att komma ut där?

Brutto resp användbar yta är problem också för "närparken". SBK skriver:

parkyta som en samlande friyta för de omgivande aktiviteterna liksom för de nya bostäderna, men räknar likväl hela ytan som bostädernas. 10.000 m². "Blå stråket" ... är ett övergripande gång- och cykelstråk" Dess asfalt och 'kringzon' tar avsevärd del av denna yta. Och är en barriär.

SBK kommenterar inte alls min utredning om detta.

¹ Grönstruktur- och naturvårdsprogram, Kf 060330

• **Gröning.** En gröning ligger inom 200 meter från bostaden och har en storlek på minst 0,2 ha.

• **Närpark.** En närpark nås inom 300 meter och är minst 1 ha
Gröningen respektive närparken ska ge möjlighet till lek, skönhetsupplevelser, avkopplande sittplatser och ytor för bollspel.

I närparken kan det även finnas utrymme för en vildare del som inbjuder till kojbyggande och tål hårdare tag samt en anlagd lekplats och bollplan

Bostadsgårdar, skolor mm ska innehålla tillräcklig friyta för lek och utevistelse. 100m²/100m² våningsyta kan tjäna som ett riktvärde för friytor i bostadskvarter, där även närbelägen parkmark räknas in. I stadskärnan och liknande lägen accepteras mindre yta ca 40m² friyta/100m² våningsyta som riktvärde. •(SBK till regeringsrätten -97 skriver **minst** 40 m²)

En kommunal ambitionsnivå bör utvecklas för bostadsnära utemiljöer.

I kvalitetsprogram för nya utbyggnadsområden bör friytornas innehåll och utformning preciseras. Krav på genomförande kan säkras i exploateringsavtal.

Detaljplanernas illustrationsplaner bör redovisa omfattningen och den övergripande utformningen av friytorna.

Krav på markplaneringsplan bör ställas under bygglovsskedet.

• Det är väsentligt att friytor på kvartersmark har tillräcklig solbelysning.

Se vidare friytor inom kvartersmark (GsNvp s 58)

SBK skriver att barnkonventionen är uppfylld. Som alltid. Hur kan man göra det med otillräckliga ytor och utan att ställa krav på exploatören?
(Ordet barn förekommer 6 ggr i planbeskr: 3 om förskolan, 3 om *barnkonventionen*. Inget mer.)

SBK kommenterar inte detta heller.

SBK alla skrivningar om barn återges sist

Jag bifogar två blad om barns lek: 'räckvidd', 'Kajenn'.

Inte heller kommenterar de min *Slutsats*:

tar man bort kvaliteten Arenaparken så får man minska på exploateringen

Med samma friyttestandard som i Arenaparksförslaget måste bostäderna minska till 290.

Är det i Lunds intresse att åstadkomma en så torftig miljö, frågade jag. Den "häftiga" gestaltningen är blott en liten del av vardagens villkor, dess kvaliteter. (Den tycks ha varit förblindande i planprocessen)

Mitt krav att planen skall *precisera utemiljöns kvaliteter* (enl GsNvp-06) inkl förskolans utemiljö. Får inget svar.

Min kritik besvaras av SBK med

"Klimat- och solförhållanden bedöms inte bli så dåliga som Nord befarar. Området vänder sig mot väster med öppna gårdar som släpper in luft och sol på ett positivt sätt."

"Gårdarna skall inte belastas av någon obehörig trafik. Det underjordiska garaget nås direkt från bebyggelsens trapphus. Flyttbilar, handikappfordon och dylikt måste givetvis tillåtas."

Jo, den norra. Men det centrala stråket med "de tre slingorna" innebär avsevärd närvaro av fordon. (Sopbilar kan dyka upp i stråket. Planen är inget hinder, styr inte).

SBK bedömning av klimatet i området.

"släpper in sol och luft på ett positivt sätt". ???

Dominerande SV-vind vet skåningar vad det är. Öppet läge med öppna ytor mot väster och huskroppar som fångar upp och accelererar vinden i en tratt. Vad händer inne i stråket, 300 m slät yta

Illustrationsplanen visar ingen insikt i problemet. Visar ingen vilja att ställa villkor.

Nödvändig åtgärd

Plantera en Arenaskog! För att lyfta och bromsa vinden. Fyll hela utrymmet. Fyll stråket och gårdsrummen med lämpliga träarter.

Träden skulle också bidra till att minska känslan av skuggighet i området. Och göra något åt storskaligheten, det långa perspektivet. Stråket är som jag skrev skuggigt morgon och kväll när man går och kommer hem (se bif skuggstudier. *Planförslagets är fel – omkastade?*)

Skall det ske måste det finnas krav i detaljplanen. Och plantering påbörjas nu.

Men detta är reparationsåtgärder – redan innan det är byggt! Bättre med annan plan.

Övriga perspektiv.

Jag tog upp planärendet. Se mitt yttrande.

Frågade inledningsvis vad ordet "pröva" står för i inledningen till alla detaljplaner i Lund: "syftet är att pröva lämpligheten ...". Det blir egendomligt när planbeskrivningen inte är kvalitetssökande och –säkrande. Den prövar inte utan den beskriver en avsikt, beskriver den föreslagna planen. Den frågar inte, ställer heller inte några kvalitativa krav på genomförandet.

Planbestämmelserna är ytterst få. Byggnadsvolymer, däremot är precis bestämda utifrån ett bakomliggande förslag. SBK roll tycks begränsad till att legalisera.

Jag frågar var demokratins anspråk på insyn och påverkan finns

Hur de folkvaldas intentioner säkras, hur man värnar kvalitativa anspråk.

Jag diskuterar språkbruket i planbeskrivningen,

vilket gäller också utlåtandet -- med vaga innebörder, med motsägelser, med ...

(lustigt nog skrev SBK redan i programmet -06 att man följt barnkonventionen)

Att SBK skulle kommentera sitt sätt att skriva och agera var inte väntat. SBK skriver bara:

"Planprocessen följer helt vad lagen anger.", "planförslagets disposition är helt i linje med planprogrammets intentioner."

Det förefaller vara ett systemfel. Frågan är om det är helt generellt, gäller lagstiftning och etablerade konventioner, eller om det handlar om något specifikt för Lund.

SBK kan kanske inte svara för det, inte ens Bn. Men det är fråga om politikens möjligheter att genomföra sina intentioner – och utveckla dem. Det gäller förmågan att ta till vara erfarenheter och kunskaper från en vidare krets än en förvaltning. Utveckla 'remissen'.

Inte minst gäller det att förankra, att skapa dialoger, en vana att informera ...

... att inte ställa medborgarna (och deras förtroendevalda) inför fullbordat faktum

T ex med strålkastarljus vid fotbollsplanen, i olika sammanhang. Det kan bli mycket

påfrestande i bostäder intill att leva i ständigt intensivt ljus. Vi känner alla till det.

SBK svarar "... buller- och ljusstörningar kan hanteras inom rimliga gränser" Ett av många exempel på den kravlösa planen. Kommunen skall givetvis mota Olle i grind, förutse och motverka problem av den här typen. Ställa krav som skall uppfyllas.

Ett annat är bostädernas kvalitet: krav från buller och risker bli a ger genomgående lägenheter, 16 m djupa. Det innebär 6 m djup kärna i lägenheten, med mörka våtutrymmen m m (?). Stora lägenheter, 100 m² och mer, ineffektiva med stor andel kommunikationsyta. Motsvarande också för gårdshusens gavelsida mot stråket. 22 m. 100 m² hörnlägenheter med mörk kärna..

Nu låser planen huskropparna. Vet man att det kan bli bra lägenheter? Eller får man äta upp det sedan?

Stadsbilden är en sorglig historia. SBK vill inte göra en ärlig redovisning av hur 'komplexet' framträder från håll och nära. SBK slingrar sig med tal om relevanta punkter som om Lunds identitet konstitueras i dessa. Och visar vidvinkelbilder från ett par högläge på längre håll. Hjälper inte beslutsfattandet. Inför senaste utställningen hade man kompletterat med en bild till. Symtomatiskt tagen så 'snällt' som möjligt med snällt konstruerad bild av komplexet. Min 'motkonstruktion' kommenteras inte.

Slutsatsen kan bara bli att man(=?) vill att komplexet SKA synas, men inte vill säga det.

Dock. SBK: "Vad är typiskt lundensiskt?" Frågan är om Lund vill ha komplexet som sin nya symbol, i sitt varumärke.

SBK: *Till sist: "... konstaterar även att människans varseblivningsförmåga är selektiv. Vi reagerar på skillnader i storlek, färg, form och uttryck."*

Varför citera detta utan kommentarer? Är det ironi, ett skämt eller okunnighet?

Jag påpekade att människans varseblivningsförmåga är fantastisk, och komplicerad – att något blir litet för att det är långt bort, betyder inta att vi inte ser det, reagerar på det, minns det. Människan är inte en kamera. Hon har både vidvinkel och tele och mycket mer.

Citat ur planförslaget betr park och barn

Centralt inom området anläggs en parkyta som en samlande friyta för de omgivande aktiviteterna liksom för de nya bostäderna.

... har området fått en mer kompakt omfattning runt den mindre, centrala parkytan. I den norra delen kommer bostäderna även fortsättningsvis att ansluta till det offentliga parkrum som sammankopplar områdets olika delar även om parken är väsentligt mindre än i det tidigare förslaget

Inom planområdet tillskapas en parkyta om ca 10 000m² i ett mycket centralt läge där handbollsarena, ishall, fotbollsarena och bostäder omger parkrummet. I den mån det är möjligt bör parken få inslag av olika aktivitetsytor. Detaljutformningen måste studeras ytterligare.

Friyta inom kvartersmarken uppgår till ca 20 000 m². Bostadsytan uppgår till ca 47 000 m² BTA. Friytstandarden inom kvarteret blir då ca 43 m²/100m² BTA bostadsyta. Om parkytan räknas in ökar standarden till ca 63 m²/100 m² BTA bostadsyta.

"Blå stråket" inne i parken, väster om bostadshuset är ett övergripande gång- och cykelstråk.

Ur 18/2006 Program till DP Klostergården 1:5 m fl

Barnperspektiv

Vid utarbetande av planförslaget har hänsyn till barns intressen, behov och situation i enlighet med barnkonventionen tagits. Planförslaget innebär bra förutsättningar goda boendemiljöer. Parkeringar lokaliseras så att biltrafik minimeras i det offentliga rummet och så att man på ett säkert sätt kan röra sig från Stadsparken ner till Nordanväg. *Aktivitetsparken inrymmer flera olika aktiviteter som aktiverar och stimulerar människor i alla åldrar.*

...

Mångfald och jämställdhet

Många människor, framförallt kvinnor, gamla och barn känner sig ofta otrygga.

Ur planbeskrivningen 2010

Bostadsgårdar

Förskolemiljön som skapas på den ena bostadsgården måste ges en omsorgsfull gestaltning för att trots de begränsade ytorna skapa en god miljö för barnen och personalen.

Barnperspektiv

*Som programmet 2006, men meningen om **Arenaparken** ersatt av meningen men **Närparken***

Tillägg: Gång- och cykelpassagen över Nordanväg till skolan på Klostergården bör särskilt studeras för att säkerställa en trafiksäker skolväg.

Närparken inom området bör inrymma olika aktiviteter som ger möjlighet till lek och rekreation.

Inget mer